

MÜSTƏQİLLİYİMİZİN MÜQƏDDƏS BAYRAMLARI

*Bayraq bir millətin özünüdürki,
Qeyrəti, məsləki, əqidəsidir.
Əliyindən keçib, canından gələn,
Dilində gəyərən haqqın səsidir.*

9 Noyabr – Dövlət Bayrağı Günü

Har bir xalqın özünəməxsusluğunu şərtləndirən amillər onun dövlətçilik ənənələri ilə yanaşı, həm də zəngin milli-mənəvi irsi, global planda maddi və mənəvi mədəniyyət nümunələri əsasında müəyyənləşir. Tarixən formalaşmış ənənələr, mental baxışlardan qaynaqlanan milli-mənəvi dəyərlər hər bir etnosun kimliyinin, kamillik səviyyəsinin təcəssümü olmaqla yanaşı, həm də bəşər sivilizasiyasına dəyərli töhfədir. Milli kimliyi ifadə edən bu dəyərlər eyni zamanda hər bir xalqın mənəvi sərəvəti, toxunulmaz xəzinəsi, özünüdəyərli faktıdır. Tarixboyu əldə etdiyimiz ən müqəddəs nemət olan milli müstəqilliyimizin real mahiyyəti və məzmunu onun dövlət rəmzlərində əksini tapır. Bəşər övladı ən ağır müharibələrdən, çətin mücadilələrdən sonra ucaltdığı bayrağa həm də qalibiyyəti simvolu kimi yanaşmış, onu öz şərəfi, layəqəti kimi qorumuş, daim uca tutmuşdur. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Dövlət Bayrağı Günü ilə bağlı çıxışında söyləmişdir: "Bayrağımız eşidilən səsimiz, duyulan nəfəsimizdir. Bizim bayrağımız qürur mənbəyimizdir. Azərbaycan Respublikası müstəqilliyi bərpa etdikdən sonra Azərbaycanın Dövlət Bayrağı milli suverenliyin simvolu kimi ölkəmizin bütün vətəndaşları üçün müqəddəs dövlətçilik rəmzlərindən birinə çevilmişdir. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yadigarı olan bu bayraq bizim əzadlıq məfkuresinə, milli-mənəvi dəyərlərə və ümumbəşəri ideallara sadiqliyimizi nümayiş etdirir".

Bəli, dünyanın hansı gəuşəsində yaşamasından asılı olmayaraq hər bir azərbaycanlı üçün müxtəlif Azərbaycan Respublikasının uğurlu dövlət bayrağı fəxr-faxarət mənbəyidir. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti Rəyasət Heyətinin sədri Məhəmməd Əmin Rəsulzadə 1918-ci ildə parlamentin yığıncağında demişdir: "Bizim qaldırdığımız bayrağın üç rəngi: türk milli mədəniyyətinin, islam sivilizasiyasının və müasir Avropa demokratik əsaslarının simvoludur". Millətimiz

Qadim və çoxəsrlik tarixə, zəngin dövlətçilik ənənələrinə malik xalqımızın çoxlu bayramları və əlamətdar günləri vardır. Bu gün müstəqillik yollarında inamla irəliləyən, dünyəvi və hüquqi dövlət quran Azərbaycanın hər bir vətəndaşı üçün bütün bayramlar və tarixi günlər əzizdir. Noyabr ayına təsadüf edən 9 Noyabr – Dövlət Bayrağı Günü, 12 Noyabr – Konstitusiyası Günü, 17 Noyabr – Milli Dirçəliş Günü belə bayramlardır.

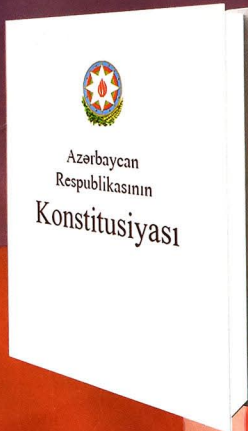
başı üzərində qaldırdığı üçrəngli bayrağının bir daha enməməsi üçün savaşı, bu hilal uğrunda yüz minlərlə şahid verdi. Göylərin sonsuzluğuna ucalan dünyanın ən hündür bayrağı Bakıda Dövlət Bayrağı Meydanında dalğalanan üçrəngli bayrağımızdır. Səkkizbucaq ulduzlu hilalımız artıq neçə illərdən əmbar bəynəlxalq qurumların qarşısında bütün millətlərin bayraqları ilə bir sradırdır.

“Azərbaycan bayrağı öz rəmzi mənalarda məxsus olduğu dövlətin dilini, dinini, milliyətini, mədəniyyətini, tarixini, milli-mənəvi dəyərlərini, milli konsepsiyasını və s. əməlləri ehtiva edir. Müasir anlamda isə bayraq xalqın müstəqillik, suverenlik, milli əzadlıq, istiqlal ideallarını simvolizə edir. Bayraq dövlətin bütövlük, müstəqillik, yenilməzlik, ucaqlıq, bir sözlə, müqəddəslik rəmzidir. Millətin, xalqın qeyrət simvoludur.

Ən böyük saltanat sahibləri, cahangirilər, hökmdarlar, dünya şöhrətli sərkərdələr, sərdarlar belə bayraq önündə diz çökəmiş, bayrağı atayından öpməyi özlərinə şərəf-şan bilmişlər. İstiqlal və əzadlıq mücahidləri bayraq yolunda qan axıtmışlar. Həyatlarının mənası sanmışlar. Ölümün üstünə bayraq namına yerinmişlər. Şahidlik zirvəsinə "ya istiqlal, ya ölüm" deyə bayrağa bağlı əmat, arzu-istəxt üstə yüksəlmişlər. Bayraq gününün təsis edilməsi və ümumxalq bayramı günü kimi qeyd olunması dövlətçilik, milli hamaylıq və hərbi vətənpərvərlik, yaddaşlarda özünə yuva quracaq vətən sevgisi kimi hisslərin şüurla yeridilməsi baxımından əvəzolunmaz və təsirli tərbiiyə vasitəsidir. Xalqımız tarixboyu çox ağır dövrlərdən keçməsinə baxmayaraq bu gün öz yüksəlişinin ən uca zirvəsindədir. Təbii ki, bayrağımızın həmişə ən yüksəkələrdə görünməsi dövlətimizin gücündən, artan nüfuzundan xəbər verir.

12 Noyabr – Konstitusiyası Günü

Dünya konstitusiyası ilk dəfə 1215-ci ildə İngiltərədə təsbit olunub. Həmin vaxt bu ölkədə qəbul olunan "Azadlıqların böyük toplusu" ilk konstitusiyası aktı sayılır. İlk yazılı aktı qanun isə ABŞ Konstitusiyasıdır. Azərbaycan müstəqillik əldə etdikdən sonra yeni konstitusiyanın hazırlanması zərurəti meydana gəldi. Bunun üçün prezident Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə xüsusi komissiya yaradılıb, konstitusiyaya layihəsi ümumxalq müzakirəsinə çıxarıldı. 1995-ci il noyabrın 12-də ümumxalq referendumu ilə müstəqil Azərbaycanın ilk konstitusiyası qəbul olub. Konstitusiyası – ali qanundur, ali hüquqi qüvvəyə malikdir, dövlətin siyasi, hüquqi və iqtisadi sistemlərinin əsaslarını təsbit edir. Azərbaycan Respublikasının 1995-ci ildə qəbul edilmiş Konstitusiyası sayca dördüncü olub onun yeni tarixi modifikasiyasını əks etdirir. 1995-ci il konstitusiyası Azərbaycan Respublikasında dövlət quruculuğunun əsasını qoyub. Azərbaycan Respublikası Konstitusiyası 5 bəlmədən, 12 fəsildən və 158 maddədən ibarətdir. Noyabrın 12-si ölkəmizdə Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası Günü kimi qeyd edilir. "Konstitusiyaya" latın sözü olub quruluş, təsisat mənasını verir.

16 Noyabr – Tolerantlıq Günü

16 Noyabr – Tolerantlıq Günüdür. Beynəlxalq Tolerantlıq Günü 1995-ci ildə YUNESKO-nun 50 illiyi münasibətilə təsis edilib. Məqsəd qurumun da nizamnımasında qeyd olunduğu kimi, dünyada həmin bir-birini dözümlülük nümayiş etdirərək məhriban qonşular kimi yaşamağa çağırışdır. Azərbaycan indi bütün dünyada həm də tolerantlıq örnəyi kimi tanınır. Ulu öndər Heydər Əliyevin bu istiqamətdə həyata keçirdiyi tədbirlər məmləkətimizi müxtəlif milli və mədəni dəyərlərin qovuşma məstəvisinə çevirib. Azərbaycan indi dünyanın nadir ölkələrindən biri, burada bütün millətlər, bütün dinlərin nümayəndələri bir ailə kimi yaşayır. Bu, bir tolerantlıq modeli olaraq dünyada tanınır. Tolerantlıq insanlar və icmalar arasında qarşılıqlı hörmətli bünövrəsidir və orta q dəyərlər ətrafında vahid global cəmiyyətin qurulması üçün həyati əhəmiyyət kəsb edir. Bir məziyyət, mənəvi keyfiyyətdir, lakin hər şeydən əvvəl bir əməldir – başqalarına əlini uzatmaq və mövcud fərqlilikləri maneə kimi deyil, dialoq və anlaşmaya dəvət kimi qəbul etməkdir. Bali, tolerantlıq insanlar arasında körpülər salmaq və ünsiyyət üçün yollar açmaqla həmin çətinlikləri bir qismində cavab verir. Tolerantlıq bütün təcrübə və dünyagörüşlərin bərabər qəbul edilməsi deyil. Əksinə, onun dəyəri universal insan hüquqları və əsas azadlıqlar haqqında məlumatlılıq və hörmətli tələpə əsaslanır. Tolerantlıq Birləşmiş Millətlər Təşkilatının məğzini təşkil edir. YUNESKO-nun təşəbbüsü olan 2010 – "Beynəlxalq mədəniyyətlərin yaxınlaşması ilinin" əsas mövzusu da tolerantlıqdır. YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyevanın bu sahədə gördüyü işlər dənizdir. Tolerantlıq öz-özünə meydana gəlir. O ibradiməli, yetişdirilməli və başqalarına ötürülməlidir. Təhsilin istər sinifdə, istərsə də sinifdən xaric, tərəfdaşlıq gücləndirəndir, nifrət və ayrın-seçkiliklə mubərza aparılması üçün böyük əhəmiyyəti var. Gəlin bütün xalqlar və icmalar arasında dialoq və anlaşmaya sadiq olduğumuzu bir daha təsdiqləyək.

17 Noyabr – Milli Dirçəliş Günü

Müstəqil Azərbaycanın dövlət səviyyəsində qeyd etdiyi bayramlar içərisində Milli Dirçəliş Günü xüsusi yer tutur. Həmin gün Azərbaycan xalqı bir yumruq kimi sız birləşərək bütün dünyaya sübut etdi ki, o, azad yaşamağa layiqdir. İndi Azadlıq adlanan paytaxtın baş meydanında həmin gün milyonda artıq soydaşımız Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün qədina duranlara qarşı etiraz səsinə ucaldı. Xalqımız imperiya buxovlarından, əsarət zəncirindən azad olmağa istəyirdi. Bu mübarizələrin yolunun sona çətinməsi isə Azərbaycan xalqı "Dirçəliş" günü adlandırdı. Müstəmləkə əsarətindən cana gəlmiş xalq hər şeyə qadir olduğunu göstərdi. Azərbaycan meydan hərəkəti qeyri vüsət aldı. Bu milli hərəkət xalqın dirçəlişiydi.

Tarix dəfələrlə sübut edib ki, müstəqilliyi qoruyub saxlamaq onu qazanmaqdan qat-qat çətindir. Gərək sınaqlara hazır olasan, hər bir əziyyətə və çətinliyə dözməyi bacarasan. Tale ələ gətirdi ki, Azərbaycan bir əsrə iki dəfə müstəqillik əldə etmək, özünü süveren dövlətini yaratmaq imkanı qazandı. 1918-ci ildə qurulmuş Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti cəmi 23 ay yaşadı. İkinci tarixi imkan bir də 70 il sonra yarandı.

İndi müstəqilliyin tələyini müəyyənləşdirən əsas amillər qorunub saxlanılır, inkişaf etdirilir. Prezidentimiz təşəbbüsü ilə hazırda dövlətçiliyin möhkəmləndirilməsinə, iqtisadiyyatın

inkışafına, milli-mənəvi dəyərlərin qorunub saxlanmasına xüsusi diqqət yetirilir. Azərbaycanın zəngin tarixi keçmiş, Şərqlə Qərbləyərlərinin öz mentalitetində əks etdirməsi, əlverişli geosiyasi mövqeyi, zəngin təbii ehtiyatlarla malik olması xalqımızla fərivan və təhlükəsiz yaşamaq haqqı verir. Bu haqqa həmişəlik sahiblənmək üçün ölkə daxilində siyasi sabitliyi qorumaq və milli hamraylıq təmin etmək lazımdır. Bütün bunlar isə hər bir Azərbaycan vətəndaşının siyasi yetkinliyi sayəsində mümkündür. Bu gün Azərbaycan gələcəyə inamla baxır. Möhkəm özülü Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş dövlətimizin tələyi etibarlı əllərdədir. Bu gün Azərbaycan xalqı davamçısi İlahim Əliyev ölkəmizə gələcəyə, yeni uğurlara inamla aparır. Böyük tarixə malik xalqımız bu bayramı milli hamraylıq, demokratiyanın, dövlət müstəqilliyi uğrunda mübarizəsinin təntənəsidir. Xalqın şüurunda baş vermiş milli oyanış xarici siyasət, iqtisadiyyat sahəsində əldə olunan uğurları təzahür, torpaqlarımızın təzliklə işğalçılardan təmizlənməsinə, qaçqınların ata-babə yurdlarına qayıtmasına rəhnədir. Bu bizim ən böyük bayramımızdır. Çünki digər tarixi hadisələrimiz məhz milli dirçəliş hissiyyətdən, milli oyanışımızdan dünyaya gəlib. Oyanış günü-müz mübarək olsun! ✦

Ruhiyyə Məmmədli